

Verkiezingsprogramma 2018-2022

VVD Bladel

Duidelijk, doorpakken, doen

Inleiding

Bladel is een mooie gemeente waar het wonen, werken en recreëren goed samengaat. Er is een goede balans. Een gemeente waar we terecht trots op mogen zijn. Wij zijn blij dat we het afgelopen jaar hebben bij kunnen dragen aan een einde van een periode met politiek gekibbel en bestuurlijke onrust. De VVD is een partij die zorgt voor garen op de klos. Duidelijk, doorpakken, doen. Handen uit de mouwen! Dat willen we voortzetten. Met u en voor u. Kies voor doen! Kies 21 maart voor de VVD.

In dit verkiezingsprogramma vindt u op alle belangrijke onderwerpen het standpunt van de VVD Bladel. Enkele speerpunten daaruit vatten we graag kort en krachtig voor u samen:

- › Prettig wonen betekent een goed aanbod van passende woningen en voorzieningen. Voldoende koopwoningen voor starters. Woningen met aandacht voor levensloopbestendige voorzieningen. Zorgen voor voldoende huurwoningen en daar waar mogelijk faciliteren in andere woonvormen.
- › Prettig wonen betekent ook aandacht voor ons prachtige landschap en de natuur. We zorgen voor een goede balans met agrarische en toeristische ondernemers voor behoud en toegankelijkheid. Groen en vooral gezond genieten!
- › De Egyptische Poort wordt een gebied voor wonen, recreëren en sporten. Ruimte voor cultuur en voor genieten van natuurwater. Vanuit Bladel wordt het gebied veilig bereikbaar met een brede brug voor wandelaars, fietsers en skeelers over de N284.
- › Bereikbaarheid, verkeersveiligheid en voorkomen van overlast zijn kernpunten. Doorgaand (vracht-)verkeer wordt uit de dorpskernen geweerd. Fietsers kunnen veilig oversteken door bijvoorbeeld ongelijkvloerse kruisingen. Terugkerende files op de N284 worden opgelost.
- › In een moderne wereld is snel internet voor iedereen essentieel: De VVD wil glasvezelaansluitingen voor ALLE inwoners en ondernemers in Bladel.
- › De VVD werkt aan uw veiligheid. Wij ondersteunen buurtpreventie en WhatsApp groepen. We werken aan een goed AED-beleid, betere aanrijdtijden van ambulances en staan voor handhaving door de wijkagent en in het buitengebied.
- › In Hapert komt een MFA. Dat kan beter en goedkoper dan de oorspronkelijke plannen. De VVD ondersteunt het scenario waarin de kerk een andere bestemming krijgt. Waarin parkeren onder het MFA mogelijk is. Waar een groene brink met horeca en wonen Hapert aantrekkelijk maakt.
- › Iedereen profiteert mee van de goede economische groei. Met het reorganiseren van de WVK en ISD en toekomstige participatieprojecten maken we dat mogelijk. Aandacht ligt ook bij de werkzoekende 50-plussers, schoolverlaters en nieuwkomers in Nederland.
- › Uiteraard kunt u bij de VVD rekenen op verstandige overheidsfinanciën. De woonlasten worden niet onnodig verhoogd. Ons uitgangspunt blijft maximaal de inflatiecorrectie toepassen.

Bladel is één gemeente met vijf goed samenwerkende kernen. En in Bladel werken we nauw samen met de Kempengemeenten, de Metropool Regio Eindhoven en de provincie voor een sterke economie en goede bereikbaarheid. Die samenwerking in de Kempen kan nog veel krachtiger. Bij voorkeur als één krachtige gemeente of als Kempenfederatie. De VVD staat voor een bestuurlijk krachtige, effectieve en efficiënte toekomst van de gemeente.

U maakt het verschil: Gaan we weer praten of blijven we DOEN?

VVD Bladel: Duidelijk, doorpakken, doen.

Inhoud

1.	Goed en betaalbaar wonen	4
1.1	Huisvesting	4
1.2	Openbare ruimte	4
1.3	Natuur en duurzaamheid	5
1.4	Verkeer.....	5
1.5	Lokale woonlasten	6
1.6	Glasvezel	7
2.	Veiligheid en handhaving	7
2.1	Veiligheid	7
2.2	Handhaving.....	8
3.	Meedoen in de samenleving	8
3.1	Zorg.....	9
3.2	Onderwijs	10
3.3	Jeugd	10
3.4	Sport.....	11
3.5	Kunst en cultuur	11
4.	Economie	12
4.1	Werk en inkomen	12
4.2	Ondernemen	13
4.3	Toerisme	14
4.4	Agrarische sector	15
5.	Moderne en dienstbare gemeente	16
5.1	Dienstverlening	16
5.2	Moderne organisatie	17
5.3	Financiën	18
5.4	Opvang nieuwkomers	18

1. Goed en betaalbaar wonen

1.1 Huisvesting

- › We willen dat er voldoende koopwoningen zijn voor starters en dat er kavels zijn waar mensen een eigen huis kunnen bouwen. Particulier opdrachtgeverschap en consumentgericht bouwen worden gestimuleerd. De gemeente is terughoudend bij het ontwikkelen van eigen bouwplannen en kiest eerder voor het faciliteren van het particulier initiatief. Daarom is de Egyptische Poort een optie waarin ruimte is voor deze vorm van woningbouw.
- › Gezien het te kort aan huurwoningen in Bladel, moeten bouwlocaties voldoende ruimte bieden voor (sociale) huurwoningen. Om scheefhuur te vermijden zijn gesubsidieerde huurwoningen er alleen voor mensen die dat echt nodig hebben.
- › Voor inwoners die zorg op maat nodig hebben geven we ruimte aan de ontwikkeling van nieuwe woonvormen, zoals op de nieuw te bestemmen locatie Kempenland. Ook een heroverweging van een bestemming van de kerk en pastorie in Hapert naar zorgwonen of groepswonen is een mogelijkheid.
- › Huizenbezitters moeten eenvoudig en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woning te vergroten of aan te passen. Daarmee kan worden ingespeeld op veranderende woonwensen en het realiseren van energiebesparende maatregelen.

De kwaliteit van het wonen in de gemeente Bladel wordt bepaald door de specifieke kleinschalige dorpse kenmerken. Ook het alom aanwezige groen is een belangrijke factor. Dat vereist een zorgvuldige ruimtelijke ordening, die gericht is op het behoud van historisch erfgoed, extra kwaliteitseisen voor beeldbepalende locaties en een zorgvuldige afstemming tussen bebouwing en openbare ruimte.

1.2 Openbare ruimte

- › Handhaving van 100% dekking van de buurtpreventie in de hele gemeente als middel om de uitvoering van het beheer, onderhoud en handhaving binnen de openbare ruimte in directe samenspraak beter af te stemmen op de wensen en prioriteiten van onze inwoners en de betrokkenheid bij de eigen woonomgeving te vergroten (burgerparticipatie).
- › Buurtbewoners kunnen rechtsreeks een oordeel geven over de kwaliteit van beheer- en onderhoudswerkzaamheden. Naast de buurtbewoners lopen de verantwoordelijken voor het beheer & onderhoud veiligheid & handhaving regelmatig mee. In het kader van transparantie naar de inwoners, worden verslagen van de buurtpreventieteams via de gemeentelijke website beschikbaar gesteld, inclusief de planning van afgesproken verbeteracties.
- › Het onderhoud van de openbare ruimte voldoet minimaal aan de daarvoor door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsnormen. Tijdelijke achterstanden, bijvoorbeeld t.g.v. ongunstige weersomstandigheden, worden in een tijdsbestek van maximaal 1 maand weggewerkt. Ons ambitieniveau voor openbaar groen is hoog. Populair gezegd, wij willen geen brandnetels.

- › Hondenpoep, zwerfvuil, vervuiling rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen worden snel hersteld. Hierop wordt actief gehandhaafd en waar mogelijk worden de kosten verhaald op de veroorzaker: de vervuiler betaalt.

Een schone, goed onderhouden wijk is belangrijk voor de leefbaarheid van de buurt en het welzijn van de bewoners. Het werkt eveneens preventief tegen vandalisme en criminaliteit.

1.3 Natuur en duurzaamheid

- › De natuur is toegankelijk voor recreatie. Waar mogelijk worden natuurontwikkeling en toeristische voorzieningen gecombineerd.
- › Een goed leefklimaat is ook voor het buitengebied de norm. Het vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de noodzakelijke ontwikkeling van nieuwe functies in het kader van de verandering die het buitengebied doormaakt. Verdere groei van geuremissies (stank) en daarmee gepaard gaande overlast en mogelijke gezondheidsrisico's is ongewenst.
- › Verdere verstening van het buitengebied is niet wenselijk.
- › Om optimaal resultaat te kunnen boeken bij het verbeteren van de biodiversiteit staat bij natuurontwikkeling aantoonbare effectiviteit van maatregelen voorop. Zowel de te beschermen soorten als de daarvoor (in omvang) geschikte leefgebieden worden specifiek aangeduid.
- › We willen dat voor de inwoners van de gemeente Bladel inzichtelijk is waar energie kan worden bespaard. Mensen kunnen daar vervolgens zelf mee aan de slag. Dat is goed voor de eigen portemonnee en draagt bij aan een meer duurzame gemeente.
- › De gemeente stimuleert duurzame energie zoals zonnecellen door minder regels en eenvoudige procedures op te stellen, daarnaast ook door het verstrekken van een beperkte subsidie. Alle huiseigenaren moeten in aanmerking kunnen komen voor deze subsidie. Om die reden is een aanpassing van de verdeelsleutel wenselijk.
- › Elektrische auto's zijn een goede, zuinige manier om van A naar B te komen. De gemeente werkt actief mee aan voldoende oplaadpunten, met name op centrale locaties zoals op de Markt in Bladel en Hapert.
- › De VVD vindt dat er in de gemeente Bladel ruimte moet worden gecreëerd voor windmolens. Deze windmolens moeten dan wel op voldoende afstand geplaatst worden van woningen en geen beperkingen opleveren (bijvoorbeeld bij de A67).

We vinden het belangrijk om zuinig om te gaan met energie, water en goed om te gaan met het milieu. Dat is van belang voor onze kinderen en kleinkinderen. Veel bedrijven zijn zelf al bezig met duurzaam ondernemen. Natuurlijk stelt de overheid grenzen. Milieuvervuiling pakken we aan. Maar de grote stappen waar de natuur écht iets aan heeft, komen van mensen en bedrijven zelf.

1.4 Verkeer

- › Het is belangrijk dat de doorstroming van het verkeer in het wegennet optimaal is, zoals op bijvoorbeeld op de N284 (provinciale weg Reusel→A67) als belangrijkste verkeersader binnen de Kempen. Een goede toegang tot de snelweg A67 ontlast het secundaire wegennet.

Voor de doorstroom van en naar de A67 (met name bij Hapert) wordt actief gezocht naar een oplossing.

- › Verschillende vormen van vervoer kunnen beter op elkaar aangesloten worden. Het openbaar vervoer moet geen vervanger worden voor de auto, maar moet een werkend alternatief zijn.
- › Hoogwaardig openbaar vervoer over meerdere routes (ook snellere routes), bijvoorbeeld via het KBP moet het uitgangspunt zijn. Openbaar vervoer moet ook de kleine kernen beter aansluiten op bestaande OV-routes, of op de nieuw te ontwikkelen HOV-routes. De gemeente werkt actief mee aan kleinschalige vormen van OV zoals het voorbeeld Casters Vervoer verder uitbreiden naar bijvoorbeeld Landal het Vennenbos.
- › Er komen steeds meer nieuwe vervoersmiddelen, zoals de elektrische fiets. Wegen en fietspaden worden ingericht met een blik op de toekomst, waarbij veiligheid en een goede doorstroming voor alle gebruikers centraal staan. Voorbeeld hiervan is het verbreden van fietspaden in het buitengebied. De VVN is hierin een belangrijke partner.
- › Voor gebruikers van elektrische fietsen moeten op centrale plaatsen (fietsstallingen of in het centrum) oplaadpunten worden gerealiseerd.
- › De oversteek over de N284 voor langzaam verkeer (fietsers en voetgangers) van en naar de sportterreinen en andere recreatie in Bladel Zuid moet eenvoudiger worden. Een fiets- en voetgangersbrug over de N284 ter hoogte van de Egyptische Poort kan dan zowel door sporters als natuurliefhebbers gebruikt worden. De brug zal eveneens zorgen voor een betere doorstroom van verkeer op het kruispunt N284-Europalaan. De brug moet worden aangelegd in combinatie met de ontwikkeling van de Egyptische Poort.
- › De belasting van alle kernen als gevolg van het doorgaande personen- en vrachtverkeer verdient continue aandacht vanwege gevolgen voor de veiligheidsbeleving én het woongenot.
- › De gemeente neemt bij de inrichting van straten en wijken de verkeersveiligheid standaard mee, vooral in de buurt van scholen en sportclubs. We zijn voorstander van initiatieven waarbij buurtbewoners en politiediensten samen kijken hoe de verkeersveiligheid in de buurt beter kan.

Zorgen voor een goede bereikbaarheid is één van de kerntaken van de gemeentelijke overheid. De VVD wil dat knelpunten bij parkeren worden voorkomen bij herinrichting van Centrum Bladel.

1.5 Lokale woonlasten

- › Woonlasten (zoals de OZB) blijven zo laag mogelijk. In de ogen van de VVD is de maximale verhoging de inflatiecorrectie.
- › Belastingverhoging wordt nadrukkelijk gezien als een laatste redmiddel.
- › Wij zijn voorstander van het zoveel mogelijk hergebruik van materialen. Afval is geen rest-product maar een grondstof. Doelstelling zou moeten zijn dat de inzameling en verwerking van huisvuil geen geld kost maar juist geld oplevert. Bronscheiding is geen doel op zich: milieurendement, kosten en gemak voor onze inwoners.
- › Wij kiezen voor het handhaven van het huidige systeem van afvalinzameling. Bij verdere verbetering zou eventueel in het nascheiden gezocht moeten worden.

- › Groenafval kan wat ons betreft voortaan gratis worden aangeboden. Daarmee gaan we ook verrommeling (illegale stort) tegen.
- › Het is oneerlijk dat een klein huishouden evenveel afvalstoffenheffing betaalt als een groot huishouden. Daarom kijken we bij deze heffing naar het aantal personen dat op een adres woont.
- › Rioolheffing moet, net als afvalstoffenheffing, een betere staffeling krijgen voor kostenverdeling. Uitgangspunt blijft 100% kostendekking.

1.6 Glasvezel

- › De hele gemeente Bladel wordt voorzien van glasvezel, aangelegd door een neutrale partij. Dit geeft inwoners een keuzevrijheid om te kiezen voor een bepaalde provider.
- › De gemeente faciliteert en biedt daar waar mogelijk kosteloos of tegen gereduceerd tarief grond aan voor het aanleggen van kabels en verdeelstations aan de partij die Bladel verglaast.
- › Er worden geen onnodig hoge leges gevraagd voor het aanleggen van deze glasvezel.

Digitale bereikbaarheid is een groot goed tegenwoordig. Na verglazing van het buitengebied zijn nu ook de inwoners binnen de kernen aan de beurt. Ook alle bedrijventerreinen moeten worden verglaasd. Digitale ontwikkelingen op ander vlak, zoals 5G, zullen daarnaast ook mogelijk zijn.

2. Veiligheid en handhaving

2.1 Veiligheid

- › Politie, brandweer en ambulances zijn 24 uur per dag beschikbaar. De hulpdiensten moeten op tijd zijn als je ze nodig hebt. Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen.
- › In Bladel komt een goed AED-beleid en aanrijdtijden voor ambulances worden daar waar nodig aangescherpt.
- › Veiligheid is een gezamenlijke inspanning en valt of staat bij de bereidheid van onze inwoners om verdachte of onveilige situaties te melden. Voorwaarde is wel dat de meldkamer snel en correct de telefoontjes verwerkt. Ook een terugkoppeling door de agent ter plaatse is gewenst. De gemeente stimuleert verdere initiatieven als buurtpreventie, sociaal alarm en WhatsApp-groepen.
- › Aangifte doen kan op het bureau, via internet en de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langs komt.
- › De gemeente pakt drugshandel aan en de burgemeester gebruikt de bevoegdheden om drugspannen te sluiten. Regionaal wordt regelmatig overleg gevoerd om georganiseerde (drugs-)criminaliteit tegen te gaan.
- › De bluswatervoorziening met brandkranen wordt periodiek getest en daarmee gecontroleerd en is 100% in orde.

- › Om adequaat te kunnen reageren op rampen en incidenten dient regelmatig geoefend te worden. Gezien de ligging ten opzichte van het KBP, en in iets mindere mate ook Eindhoven Airport zijn specifieke (sectorafhankelijke) oefeningen noodzakelijk.

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Voor de VVD staat veiligheid centraal. Het is één van de kerntaken van de overheid: eigendommen moeten worden gerespecteerd, geweld is uit den boze en ook de dagelijkse rit van en naar werk, school of sport moet veilig zijn.

2.2 Handhaving

- › Met extra Buitengewone Opsporingsambtenaren (BOA's) versterken we het toezicht op straat en in de wijk, zoals de bestrijding van overlast door hondenpoep, zwerfvuil, foutparkeeren en illegaal afsteken van vuurwerk. Aan klachten en meldingen van overlast door inwoners wordt door de gemeente zoveel mogelijk follow-up gegeven. Bij geconstateerde overtredingen wordt in dit kader actief bekeurd.
- › Technologie kan helpen om de veiligheid te vergroten, bijvoorbeeld door het gebruik van cameratoezicht.
- › Bij overlast worden hangjongeren en hun ouders aangesproken op hinderlijk gedrag, bij herhaalde overlast wordt opgeschaald naar het Kempenteam van Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).
- › Schade en de kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op veroorzakers.
- › De burgemeester maakt actief gebruik van al zijn bevoegdheden en de mogelijkheden die tot zijn beschikking staan om overlast te bestrijden en de openbare orde te handhaven.
- › Roken in openbare ruimte moet verder worden ontmoedigd, met speciale aandacht voor speeltuinen en terrassen. Dit zal moeten worden opgenomen in de APV.
- › Vergunningen worden geweigerd of ingetrokken als deze misbruikt worden voor het faciliteren van criminele activiteiten.

3. Meedoen in de samenleving

- › De VVD staat voor basisvoorzieningen in elke kern als wezenlijke onderdelen van elke dorpsgemeenschap:
  - Basisonderwijs.
  - Gemeenschapshuizen of MFA's.
  - Steunpunten voor zorg.
- › De te realiseren MFA Hapert staat ter discussie. Hapert heeft net als andere kernen goede basisvoorzieningen nodig. Een gedetailleerde financiële onderbouwing en heroverweging van de invulling zijn de basis voor uitvoering van deze voorzieningen. VVD Bladel ziet de ontwikkelingen verder gaan: we hebben het over aanpassingen in het Centrum van Hapert en niet enkel over de beoogde MFA. De VVD ondersteunt het scenario waarin de kerk een andere bestemming krijgt. Het centrum krijgt een groene brink met daaraan horecavoorzie-

ningen en woningen. Parkeren onder de MFA is een goede oplossing voor het parkeerprobleem. Zo ontstaat er meer ruimte voor groen.

- › Voor het gemeenschapshuis in Bladel zullen alle verbouwkosten en kosten voor verduurzaming goed moeten worden afgewogen om een concrete beslissing te nemen. Het stijgende budget van verbouwing moet in verhouding blijven staan. Net als in Hapert zullen ook hier alle alternatieven moeten worden gezien.
- › Binnen het welzijnsbeleid wordt gericht gewerkt aan het realiseren van maatschappelijke doelen. Gemeentelijke subsidieverlening dient daarom gestoeld te zijn op objectieve criteria en transparant te zijn.

We vinden het belangrijk dat de gemeente leefbaar blijft. Woongenot wordt niet alleen bepaald door de kwaliteit van de woningen en de buurt, maar evenzeer door de aanwezigheid van voorzieningen.

Steeds meer mensen nemen zelf het initiatief voor het gezamenlijk oplossen van maatschappelijke vraagstukken in hun leefomgeving. Dit gaat verder dan het gebruikelijke vrijwilligerswerk. De vormen zijn talrijk: beheer van openbaar groen, opruimen van zwerfvuil, buurtpreventieteams, maar ook het gezamenlijk inkopen van energie. Wij juichen deze initiatieven toe.

3.1 Zorg

- › De zorg is toegankelijk voor iedereen. De regels voor extra ondersteuning zijn niet voor iedereen goed te begrijpen en daarom vinden wij het van belang dat de gemeente de mogelijkheid biedt voor gratis, onafhankelijke ondersteuning bij het aanvragen van zorg. Iemand die helpt om duidelijkheid te scheppen en in jouw belang meedenkt.
- › Als een inwoner een zorgvraag heeft, wordt altijd een persoonlijk gesprek gevoerd. Daarin worden de zorgvraag en de achterliggende redenen in kaart gebracht.
- › Een goede afstemming van zorg op de behoefte wordt mede bepaald door de indicatiestelling. De gemeente is hiervoor verantwoordelijk en evalueert dit jaarlijks.
- › We zijn er trots op dat veel Nederlanders met liefde voor hun naasten zorgen. Deze mantelzorg is buitengewoon waardevol voor onze samenleving. De gemeente staat mantelzorgers bij om te voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken:
  - Mantelzorgers kunnen voor concrete raad en advies terecht bij een steunpunt.
  - De gemeente zorgt ervoor dat mantelzorgers op een verantwoorde manier af en toe afstand kunnen nemen van de zorg, en dat een goede vervanger het even overneemt.
- › Het PGB (persoonsgebonden budget) blijft vanwege het belang van keuzevrijheid voor de cliënt een volwaardig alternatief voor zorg in natura en het organiseren van respijtzorg.
- › De gemeente helpt bij het koppelen van allerlei soorten van vervoer, zoals voor ouderen, kinderen en gehandicapten. Hierbij werkt ze ook samen met buurgemeenten.
- › De rijksmiddelen AWBZ en Jeugdzorg die zijn overgeheveld naar de gemeente worden volledig aangewend voor de Wmo- en Jeugdzorg taken.
- › Er wordt nauwlettend in de gaten gehouden dat goed wordt omgegaan met de Wet Bescherming Persoonsgegevens in het kader van de privacy van betrokkenen.

Wij willen dat iedereen goede zorg krijgt die bij hem of haar past. Veel mensen willen zo lang mogelijk zelfstandig wonen en leven, in hun eigen omgeving en met de ondersteuning die ze daarbij nodig hebben. Als je gezondheid je onverhoopt in de steek laat, sta je er nooit alleen voor. We vinden het normaal dat familie, buren en vrijwilligers elkaar helpen. Als dat niet lukt, staan professionele medewerkers klaar voor de ondersteuning die je nodig hebt. Juist daarom is het belangrijk dat de gemeente zorg dicht bij mensen aanbiedt. Daarom steunen wij initiatieven voor (particuliere) zorg op kleine schaal.

3.2 Onderwijs

- › Een afgeronde opleiding is essentieel voor de toekomstige kansen op een baan. Voortijdig schoolverlaten en ongeoorloofd schoolverzuim worden daarom niet geaccepteerd.
- › Een school heeft een zorgplicht. Op het moment dat een leerling ondanks deze zorgtaken alsnog uitvalt, een 'thuiszitter' wordt, wordt in samenspraak met de leerplichtambtenaar, de leerling en de ouders actief naar een oplossing gezocht.
- › Onderwijs en het lokale bedrijfsleven werken nauw samen, zodat kinderen goed voorbereid worden op hun latere werk.
- › De aansluiting tussen speciaal onderwijs en praktijkonderwijs enerzijds en de arbeidsmarkt anderzijds wordt een speciaal aandachtspunt, bijvoorbeeld met hulp van de WVK.
- › Een schoolgebouw is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er activiteiten in of nabij het schoolgebouw plaatsvinden die bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen, zoals muziek, sport en cultuur. Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente vroeg- en voorschoolse educatie en samenwerking tussen peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en het primair onderwijs.
- › Scholen zorgen voor een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van pestgedrag en huiselijk geweld.
- › De school is goed en veilig bereikbaar zijn voor kinderen en ouders. Wij willen dat er goede mogelijkheden zijn om je kind met de fiets of auto af te zetten bij school ('kiss and ride' zones bij school).

Op school leren wij kinderen de kennis en vaardigheden waar ze later iets aan hebben. Op school leren we ze ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen, maar ook de samenleving heeft er belang bij. Wij zijn trots op onze meesters en juffen voor de klas.

3.3 Jeugd

- › Ieder kind heeft het recht om ongestoord op te groeien in een veilige omgeving. Ouders zijn daar in de eerste plaats voor verantwoordelijk. Als de ouders het belang van het kind schaden moet de gemeente ingrijpen.
- › Wij willen af van het verschijnsel dat allerlei maatschappelijke problemen bijna automatisch een medische component krijgen. Hierdoor bespaart de gemeente ook geld.

- › Alcoholgebruik is met name op jonge leeftijd (blijvend) schadelijk voor de gezondheid. Landelijk wordt een wettelijke leeftijdsgrens van 18 jaar en ouder gehanteerd. In het alcoholbeleid van de gemeente Bladel mogen daarom geen tegenstrijdige signalen worden afgegeven.
- › Er wordt preventief aandacht besteed aan drugsgebruik (zowel softdrugs als harddrugs) bij jongeren door middel van goede voorlichting en begeleiding.
- › We vinden inspraak van jongeren belangrijk. In samenwerking met bijvoorbeeld het Pius-X-College gaan we zoeken naar mogelijkheden voor een Jeugdraad in de gemeente.

Een goede opvoeding biedt kansen voor ontwikkeling van talenten en maakt jongeren tot verantwoordelijke mensen. Ouders zijn daarvoor in de eerste plaats verantwoordelijk. Als ouders en kinderen een probleem hebben, kunnen ze hulp zoeken bij jeugdzorg. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente voor deze gezinnen indien mogelijk één hulpverlener / coördinator regelt die samen met het gezin naar de beste oplossing zoekt. Voorkomen is uiteraard beter dan genezen: we willen dat de gemeente er op tijd bij is om ouders en kinderen met een probleem te helpen. Om zo vroeg mogelijk probleemgedrag te signaleren bij jongeren, willen wij dat de gemeente zorgt voor goede koppeling tussen de zorgverleners en instellingen rondom onderwijs, welzijn, cultuur en sport.

3.4 Sport

- › Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Dit kan ook met hulp van combinatiefunctionarissen. (sportcoaches aangesteld door de gemeente Bladel).
- › Het stimuleren van bewegen hoeft niet per definitie gericht te zijn op verenigingen. Individueel sporten is een maatschappelijke trend en daar moet beleid op ontwikkeld worden.
- › Sport is vanzelfsprekend ook toegankelijk voor mensen met een beperking.
- › Aan de gebruikers, zowel clubs als individueel, van sportvoorzieningen wordt een wezenlijke bijdrage in de kosten gevraagd. De financiële bijdrage die sporters zelf leveren aan de kosten van het gebruik van hun sportaccommodatie wordt per vereniging inzichtelijk gemaakt. Eventuele individuele belemmeringen t.a.v. sportdeelname als gevolg van een laag inkomen worden via het minimabeleid weggenomen. Vergoeding in natura is daarbij maatgevend.
- › Subsidie aan sportverenigingen vanuit de gemeente blijft gehandhaafd.
- › Sportvoorzieningen op de Egyptische Poort blijven behouden, er zal wel worden gestimuleerd om een open karakter te creëren met de totale ontwikkeling van de Egyptische Poort.

Sport is goed voor iedereen. Het is goed voor je gezondheid en helpt bij het leggen van sociale contacten. Wij vinden het daarom belangrijk dat elk kind kan sporten.

3.5 Kunst en cultuur

- › De VVD wil dat alle kinderen kennis kunnen maken met muziek of cultuur. Cultuuronderwijs helpt kinderen om met nieuwe perspectieven in aanraking te komen. Op de basisschool krijgt ieder kind muziek- en cultuureducatie.

- › Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Monumenten dragen bij aan de identiteit en uitstraling van onze dorpen. Wij willen dat inwoners actief worden betrokken bij het aanwijzen van nieuwe en handhaven van bestaande monumenten binnen de gemeente.
- › Wij willen dat de cultuursector meer op eigen benen komt te staan en zich primair richt op bezoekers, donateurs en sponsors. Instellingen dienen dus niet louter afhankelijk te zijn van overheidssubsidies. Als stelregel dient naast iedere euro subsidie, zelf minimaal één euro te worden verdiend.

Cultuur is van iedereen. Beleving van cultuur, lokale identiteit en historie vormt een belangrijk onderdeel van de aantrekkelijkheid van onze dorpen. Verenigingsleven, cultuur- en muziekonderwijs en behoud van erfgoed staan daarbij centraal.

4. Economie

4.1 Werk en inkomen

- › De VVD wil dat iedereen die kan werken, ook werkt. De beste sociale voorziening is een betaalde baan. Een baan en inkomenszekerheid, is niet alleen gezond maar essentieel gebleken voor algeheel welbevinden. Werk is meer dan een manier om de dag door te komen en een inkomen te verkrijgen. Het verschaft doelen, het geeft structuur in het leven, schenkt zingeving en voldoening. Daar bovenop: werk verzorgt sociale structuren waarvan je deel uit maakt.
- › Het arbeidsmarktbeleid is gericht op alle inwoners van de Kempen die niet zelfstandig een baan kunnen vinden en de structuur van de ISD (sociale dienst) en WVK (werkvoorzieningsbedrijf) wordt daarop ingericht.
- › Het verliezen van je baan is ingrijpend. Mensen die hun baan kwijtraken hebben primair via het UWV de financiële zekerheid en inhoudelijke ondersteuning om zelfstandig een nieuwe baan te vinden. De VVD vindt hiervoor het continueren van de samenwerking tussen ISD, WVK en de UWV in het servicepunt voor de arbeidsmarkt Kempenplus erg belangrijk.
- › Mensen die niet kunnen werken, verdienen een vangnet: een uitkering. Wij vinden dat we voor het ontvangen van een uitkering naar vermogen een maatschappelijke tegenprestatie mogen verwachten. Deze tegenprestatie biedt, evenals werk, toch de belangrijke elementen van doel, structuur, zingeving, voldoening en sociale infrastructuur.
- › Armoedebeleid mag er niet in resulteren dat mensen er op achteruit gaan als ze van een uitkeringssituatie naar een betaalde baan gaan. Werk moet lonen. Armoederegelingen die dit belemmeren (de zogenoemde armoedeval) beperken we. Daarom bepleit de VVD regelingen in de vorm van natura en regelingen die ook toegankelijk zijn voor hardwerkende inwoners met een laag inkomen (inclusief ZZP'ers). De gemeente doet niet aan inkomensherverdeling.
- › Fraude met uitkeringen is diefstal. Onterecht betaalde uitkeringen worden teruggevorderd en beboet.

De VVD is voorstander van versterking van het Praktijkhuis Bladel, onder andere door nauwe samenwerking met de ISD voor het leveren van mensen in trajecten en maatschappelijke tegenprestatie. Het Praktijkhuis (en de Praktijkwinkel) Bladel is door de gemeente opgezet als een voorziening bedoeld voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Deze voorziening kan er aan bijdragen dat deelnemers actief zijn in een vrijwilligersfunctie en kunnen doorstromen naar een betaalde baan / WVK.

De VVD wil dat de WVK alle inwoners van de Kempen die niet zelfstandig een baan kunnen vinden op de arbeidsmarkt bemiddelt naar een passende betaalde baan. Daarmee verwerven zij (opnieuw) een positie op de arbeidsmarkt. WVK zet hiervoor alle mogelijkheden van de Participatiewet in. Van oudsher is de doelgroep mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking (WSW, sociale werkvoorziening). Gezien de huidige problematiek op de arbeidsmarkt betreft dit eveneens andere doelgroepen. Mensen met een uitkering die al jaren niet aan een baan komen; de oude doelgroepen Wajong, WIA en de oude bijstand (Participatiewet). Jongeren zonder afgeronde opleiding die een nieuwe kans zoeken in de vorm van een baan in combinatie met een BOL of BBL opleiding. Jongeren van het praktijkonderwijs en het speciaal onderwijs die geen kans krijgen op de arbeidsmarkt en automatisch de bijstand instromen. Ervaren oudere werkzoekenden die geen kans meer vinden op de huidige arbeidsmarkt en gedesilluseerd zijn na honderden kansloze sollicitatiebrieven. Hiervoor geldt geen echte ondergrens qua leeftijd, vaak wordt over 50+ gesproken maar het probleem wordt veel breder ervaren.

Het doel kan bereikt worden via een werkplek bij WVK-groep. Iedereen kan ingezet worden bij (industriële) opdrachten van bedrijven die werk hebben uitbesteed aan WVK. Een andere optie is een detachering of een arbeidscontract bij een van de werkgevers die via WVK personeel werven en dit inzetten in hun eigen bedrijf. Om te stimuleren dat ook mensen met een arbeidsbeperking of een afstand tot de arbeidsmarkt een baan in een bedrijf kunnen krijgen, heeft de overheid allerlei ondersteuningsmaatregelen getroffen waar werkgevers hun voordeel mee kunnen doen. De VVD wil dat WVK bedrijven ondersteunt bij de toegang tot die ondersteuning. Dit kan verder uitgewerkt worden in de bestaande Kempen Plus samenwerking (initiatief van ISD, WVK en UWV).

4.2 Ondernemen

- › De VVD wil een meldpunt waar overbodige, tegenstrijdige, nutteloze en niet-handhaafbare regels gemeld kunnen worden, om ze te kunnen schrappen of aanpassen.
- › Verder willen wij vergunningen waar mogelijk afschaffen, samenvoegen of vervangen door een meldingsplicht of algemene regels.
- › We verlengen de geldigheidsduur van vergunningen waar dat kan.
- › Alles wat de gemeente zelf in huis heeft aan informatie of zelf eenvoudig kan opvragen (zoals een uittreksel Kamer van Koophandel) hoeft niet meer te worden ingeleverd.
- › Wij willen dat ondernemers maximaal één aanslag per jaar van de gemeente krijgen waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- › Ondernemers zijn van inkomsten afhankelijk en kunnen niet lang op hun geld wachten. De gemeente betaalt daarom rekeningen binnen dertig dagen.
- › Het is belangrijk dat ondernemers kunnen ondernemen in een veilige en kansrijke omgeving.

- › Een aantrekkelijk winkelgebied is van toegevoegde waarde voor inwoners en trekt mensen aan van buitenaf. Aanpassingen in het centrum, waaronder de Markt (met meer groen en weghalen waterpartij) kunnen bijdragen aan de aantrekkingskracht. Hierbij moet de parkeerdruk niet worden verhoogd, maar moet worden geanticipeerd op het aantal benodigde parkeerplaatsen.
- › De gemeente stelt zo min mogelijk beperkingen aan openings- en sluitingstijden voor winkels en horeca. Heroverweging van het fenomeen 'happy hour' moet tot de mogelijkheden behoren.
- › De herontwikkeling van oude bedrijfsterreinen heeft de voorkeur boven het aanleggen van nieuwe, zonder overdaad aan regels of beperkingen van typen industrie.
- › Mobiliteit en (digitale) bereikbaarheid zijn erg belangrijk voor het ondernemersklimaat. Zie daarvoor paragraaf 1.4 (verkeer) en 1.6 (glasvezel).
- › Het versterken van het Centrummanagement is noodzakelijk voor het ondernemerschap in het winkelcentrum van Bladel. Denk daarbij onder andere aan het initiëren van start-ups, pop-up stores en pand-sharing.

We willen allemaal graag genoeg geld verdienen voor een goed leven. Dat kan in een bloeiende economie. Ondernemers zijn hierin onmisbaar. Het zijn ondernemers die investeren in nieuwe ideeën en innovatieve technieken. Het KBP en het midden- en kleinbedrijf zijn dé banenmotor van de gemeente Bladel. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente. Wij blijven ons daarom inzetten voor een goed ondernemersklimaat en lagere lasten.

4.3 Toerisme

- › Recreatie en toerisme zijn belangrijke dragers van onze lokale economie. Wij willen dat de gemeente recreatieve ondernemers stimuleert.
- › Wij willen kwalitatief hoogwaardige voorzieningen en voldoende diversiteit in het aanbod. Een vergroting van de mogelijkheden voor toeristische verblijfsrecreatie (zowel bij goed als bij slecht weer en ook in voor- en naseizoen) past in dit streven.
- › Recreatieve en toeristische voorzieningen moeten goed bereikbaar zijn en met name gericht op recreatie en toerisme. Hieronder rekenen wij ook een toegankelijke waterpartij met strand en waterrecreatie. Wij hopen dat de monumentale Luchtwachttoeren een markant object kan worden in het plan Egyptische Poort.
- › Het bestemmingsplan buitengebied biedt alleen ruimte voor horeca als nieuwe (neven-) activiteit op daarvoor vanuit toeristisch-recreatief perspectief geschikte en logische locaties en steeds met inachtneming van de geldende wettelijke minimumvereisten voor horecabedrijven en een goede ruimtelijke inpassing.
- › Voor ruiters en menners wordt gefaciliteerd in het aanleggen van ruiterspaden en knooppunt-netwerken. Indien mogelijk wordt dit regionaal opgepakt.
- › Bij promotie ligt de nadruk op de Kempen als toeristische bestemming. Het verder benutten van de Kempen als groene bestemming en wandel- en fietsregio verdient prioriteit.

- › De Egyptische Poort wordt de toegang tot de prachtige natuur van Bladel en de Kempen. Naast een beperkte woonbestemming, zal de Egyptische Poort met name gericht zijn op recreatie en toerisme.
- › Vanuit de Kempen is een goede samenwerking met dagrecreatie, zoals de Beekse Bergen en de Efteling wenselijk.

Recreatie en toerisme zijn belangrijke dragers van de lokale economie. De ligging van Bladel in het landelijk gebied, met prachtige natuur en goede voorzieningen, en steden als Tilburg en Eindhoven binnen handbereik bieden volop mogelijkheden voor ondernemers. Deze sector moet om die reden ruimhartig tegemoet worden getreden, zowel voor bestaande als voor nieuwe initiatieven. Het buitengebied heeft hierin een belangrijke rol. De gemeente Bladel wil – in samenwerking met de Brabantse Kempen – een kwalitatief hoogwaardig toeristisch-recreatief product neerzetten.

4.4 Agrarische sector

De VVD onderschrijft de visie die de regio met het Huis van de Brabantse Kempen hierover heeft ontwikkeld en vastgelegd in haar koersdocument.

De Brabantse Kempen vormt ‘de achtertuin’ voor de steden Eindhoven en Tilburg en biedt ruimte aan de steden voor recreëren in de prachtige natuur en genieten van het boerenland-leven. De Brabantse Kempen biedt een plek om te onthaasten en te ontspannen.

Het karakteristieke landschap van de Brabantse Kempen van vandaag zien we als resultaat van initiatieven en werkzaamheden van boeren en landgoedeigenaren. Hun drijvende kracht is vandaag de dag opnieuw van belang geworden om samen met anderen bruggen te bouwen en te innoveren en nieuwe wegen in te slaan (sociale innovatie). Het landschap in de Brabantse Kempen is aan verandering onderhevig. De oorzaak hiervoor zijn o.a. veranderingen in de landbouw ontstaan door marktontwikkelingen, veranderende regelgeving, de vele innovaties en een in omvang en kwaliteit gegroeide natuur (met name door overheidsingrijpen om voor de toekomst oplossingen te ontwikkelen voor problemen als bodem- en luchtverontreiniging, vermindering van biodiversiteit, borging van waterkwaliteit en waterconservering en vermindering van wateroverlast). Zowel landbouw als natuur krijgen te maken met de gevolgen van de klimaatverandering. In het buitengebied ontbreekt het aan adequate aanpassingen en aansluitingen op bebouwde regio's waardoor bij extreme waterval lozing plaatsvindt op beken en riolen waardoor schade ontstaat aan zowel natuur als landbouw grond. Klimaatadaptatie vraagt om gecoördineerde maatregelen van alle partijen, zoals beoogd met de Health-deal, Deltaplan Hogere Zandgronden en Deltaplan Agrarisch waterbeheer.

We zien de regio als:

- › Een gebied met naast een sterke agrarische sector ook een sterke recreatieve en toeristische sector.
- › Een gebied met een sterke innovatieve landbouwsector met oog voor natuur en omgeving, precisielandbouw, boeren in de natuur en dierenwelzijn.
- › Een regio met mooie natuurgebieden; zowel publiek als privaat.
- › Een schitterend aaneengesloten natuurgebied doorlopend tot voorbij Turnhout met daarin Natura 2000-gebieden en unieke cultuurhistorische landgoederen.

Een regio waarin het belang van de ketenbenadering wordt onderstreept, met voorbeelden in de Pluimvee-industrie (Rondeelstal) van Vencomatic in Varkenshouderij (ammoniakvrije stal) van Schippers en in de voederindustrie (geautomatiseerde procestechnologie) van KSE.

De maatschappelijke discussie over de toekomst van de dierhouderij is volop gaande, met de volgende thema's: duurzaamheid, gezondheid, dierenwelzijn, rentabiliteit, omvang van bedrijven, inrichting van het buitengebied en de positie van de boer als producent in de voedselketen. De aanwezige dierhouderij heeft de Kempen veel gebracht maar roept ook veel vragen op. De dierhouderij is aan verandering toe. Deze thema's komen samen in de transitie die de agrarische sector aan het doormaken is. In Reusel zijn verschillende belanghebbenden bij elkaar gekomen in 'De Beweging' en hebben een manifest geschreven. De VVD ondersteunt dit manifest van harte en ziet de volgende punten daaruit als kern voor het beleid voor de komende jaren:

- › De gezondheid voor mens en dier maakt expliciet onderdeel uit van de richting van de veranderingen binnen de dierhouderij. Er moet sprake zijn van een goede balans tussen economie, leefbaarheid en fysieke leefomgeving (Telos-driehoek). Hierbinnen neemt gezondheid de leidende positie in. Alles moet erop gericht zijn om de uitstoot en cumulatie van geur, ammoniak en fijnstof/endotoxine maximaal terug te dringen. De gemeente initieert regelmatig overleggen met ZLTO, dorpsraden en deskundigen over dit thema.
- › Ook in de toekomst is er een plaats voor de dierhouderij. De gemeente zorgt hiervoor in haar beleidskaders op voorwaarde dat er wordt voldaan aan de geldende voorwaarden en kwaliteitseisen.
- › Begrip voor elkaars standpunten en oplossingsgericht handelen van burger, boer, ambtenaar en politicus is noodzakelijk om te komen tot een gedragen transitie. Met elkaar in gesprek, constructief. De gemeente ondersteunt dit door naar Reusels model minimaal twee maal per jaar belanghebbenden bijeen te brengen als 'Beweging 2.0'.
- › Ondernemers in de dierhouderij dragen vanuit eigen kunnen maximaal bij aan oplossingen die de transitie naar duurzame dierhouderij vraagt.
- › De gemeente zorgt voor de beleidskaders en een transitieproces die een zorgvuldige transitie van de dierhouderij in de Kempen mogelijk maakt.

5. Moderne en dienstbare gemeente

5.1 Dienstverlening

- › De gemeente communiceert helder en begrijpelijk.
- › We vinden het normaal dat de gemeente opneemt wanneer je ze belt en dat de gemeente er alles aan doet om je goed te helpen. De gemeente is er voor ons, niet andersom.
- › We willen dat het gemeentehuis ook buiten kantooruren open is voor zaken die je niet digitaal kunt regelen.
- › De bekendmakingen vanuit de gemeente in de Kempener en/of PC55 blijven behouden.
- › Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente maakt meer gebruik van de mogelijkheden om statistieken en gegevens over de besteding van subsidies via de website

toegankelijk te maken (open data). WOB-verzoeken en antwoorden worden voortaan online gezet.

- › De website kan verbeterd worden, onder meer door de inzet van een gebruikerspanel. Een inwoner moet op een snelle en eenvoudige wijze de informatie vinden waar hij of zij naar op zoek is.
- › Privacy is een groot goed; het is dus belangrijk dat de gemeente de digitale privacy van inwoners zorgvuldig borgt. De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit, zoals identiteitsfraude, tegen te gaan of te bestraffen.

We verwachten van de gemeente dat ze dienstbaar en modern is. Digitalisering heeft voor ons daarom een hoge prioriteit. Het is vanzelfsprekend dat de gemeente een digitaal loket heeft dat 24 uur per dag open is. Zo kunnen we onze zaken regelen, wanneer het ons uitkomt.

5.2 Moderne organisatie

- › De VVD werkt aan een compacte en krachtige overheid. De gemeente is de eerste ingang voor onze inwoners.
- › Als VVD Bladel zijn wij van mening dat er op termijn tot een fusie met de gemeenten Eersel en Reusel-De Mierden moet worden besloten. Eventueel kunnen ook de gemeenten Oirschot en Bergeijk zich daarbij aansluiten, als ook zij zich (uiteindelijk) voor deze vorm van herindeling uitspreken. VVD Bladel heeft haar standpunt hierin al kenbaar gemaakt. Om deze keuze meer kracht bij te kunnen zetten heeft VVD Bladel ingestemd met een motie om onderzoek te doen naar de haalbaarheid van een Kempenfederatie. Vooralsnog zijn wij geen voorstander van deze nieuwe bestuurslaag met waarschijnlijk ook bijbehorende kosten. Maar mochten de overige Kempengemeenten interesse hebben in een onderzoek naar haalbaarheid en mogelijkheden, dan gooien wij op voorhand deze deur niet dicht.
- › Het leven stopt niet bij de gemeentegrens. De gemeente heeft een regionale opstelling en richt de blik naar buiten. Gemeentelijke taken worden door de gemeente uitbesteed of samen met andere gemeenten uitgevoerd als daarmee voordeel kan worden behaald.
- › De omgevingswet leidt tot minder regels en eenvoudiger ruimtelijk plannen. De gemeente brengt de omgevingswet actief tot uitvoering.
- › De gemeente Bladel verduurzaamt haar bedrijfsvoering alleen op die plekken waar dat bedrijfseconomisch rendabel is.

We vinden het belangrijk dat de gemeente innovatieve en creatieve initiatieven, die van belang zijn voor de samenleving stimuleert en faciliteert. Bijvoorbeeld door het geven van advies, het delen van specifieke kennis, het wegnemen van overbodige regels en het leggen van verbindingen met relevante bedrijven en instanties. Ook is het belangrijk dat inwoners in een vroeg stadium betrokken worden bij de besluitvorming. Dat kan via dorpsraden of buurtverenigingen, maar ook direct richting individuele burgers en ondernemingen.

5.3 Financiën

- › Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en wat het bereikte effect is.
- › We willen zo laag mogelijke tarieven voor leges en vergunningen. Het is niet acceptabel dat allerlei kosten onterecht worden afgewenteld op de aanvrager.
- › Toeristenbelasting is alleen gerechtvaardigd als deze daadwerkelijk wordt gebruikt voor de instandhouding en verbetering van de faciliteiten waar ook bezoekers gebruik van maken.

We zijn voor minder en lage belastingen voor inwoners en bedrijven. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Iedere euro die de gemeente uitgeeft is door hardwerkende mensen verdiend. Dit geld moet daarom zuinig en zinnig worden besteed. We willen dat duidelijk is waar ons belastinggeld aan wordt uitgegeven.

5.4 Opvang nieuwkomers

- › Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Dat hebben die mensen zelf gedaan. Zij hebben de kansen gegrepen die Nederland biedt. Wij zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen. Zij hebben dezelfde kansen, rechten en plichten als alle andere Nederlanders.
- › Dat betekent dat ze de Nederlandse taal leren en bijdragen aan de samenleving. Iedereen die kan werken, werkt. De Nederlandse taal leren is een eigen verantwoordelijkheid van de nieuwkomer. De gemeente faciliteert dit door te bevorderen dat er voldoende betaalbare cursussen zijn in de Nederlandse taal.
- › Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente ondersteunt hen niet en verleent hen geen opvang.
- › Criminele asielzoekers moeten worden aangehouden en vervolgd.

Het is in Nederland normaal dat we mensen opvangen die uit oorlogsgebied komen, maar als het veilig is dan gaan ze waar mogelijk weer terug naar hun thuisland.